

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Gavriliuc Ion în numele inculpatului Todorașco Victor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2019, în cauza penală în privința lui:

*Gangal Nicolae Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar din Xxxxx, locuitor în
Xxxxx,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.01.2018 - 14.03.2018;

Instanța de apel: 21.06.2018 - 18.02.2019;

Instanța de recurs: 24.05.2019 - 26.06.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 martie 2018, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, Gangal Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 5 (cinci) ani închisoare, cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe termen de 10 (zece) ani.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei pe termen de probă de 5 (cinci) ani.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că Gangal Nicolae, conform ordinului nr. 244 p din 09.08.2010 a directorului general Agenției Sanitar - Veterinară și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală fiind numit și activând în funcție de director al IP „Centrul Republican Diagnostică Veterinară”, fiind membru al Comisiei Medicamentelor Veterinare, conform ordinului nr. 255 din 17.09.2015 și prin prisma art. 123 Cod penal - persoană cu funcție de răspundere, căreia într-o instituție, organizație de stat ori într-o subdiviziune a lor, i se acordă, permanent, prin numire, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice și a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico - economice, în complicitate și prin înțelegere prealabilă cu persoane, în privința cărora cauza penală a fost disjunsă, în octombrie 2017, fiind în mun. Chișinău, or. Durlești,

str. Murelor 3, având în conformitate cu prevederile fișei postului nr. 1 din 02.03.2015 a directorului IP „Centrul Republican Diagnostică Veterinară”, obligația de a administra și controla întreaga activitate din cadrul IP CRDV, de a nu permite accesul persoanelor străine în cadrul laboratorului, de a analiza neconformitățile, reclamațiile, cauzele acestora, de a stabili și întreprinde acțiuni corective, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldat cu urmări grave, adică, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

Gangal Nicolae, în complicitate și prin înțelegere prealabilă cu șeful Direcției patrimoniu și management intern al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor - Todorașco Victor, în octombrie 2017, aflându-se în mun. Chișinău, știind cu certitudine, că vaccinul „Lysvulpen”, produs de „Beoveta”, Cehia și propus de S.R.L. „Decebal - Impex”, în conformitate cu dosarul normativ tehnic în baza căruia a fost emis certificatul de înregistrare a produsului farmaceutic de uz veterinar cu seria XXXX nr. xxxxx din 16.02.2016, asigură stabilitatea activității până la temperatura de +15°C și speciții țintă a vaccinului este vulpea roșcată și câine enot, depășind în mod vădit atribuțiile de serviciu acordate prin lege, în încălcarea art. 377, 378, 372, 375 al Legii nr. 221 din 19.10.2007 „Privind activitatea sanitar-veterinară”, în care se prevede că, „produsul farmaceutic de uz veterinar se reînregistrează, la cererea titularului, în legătură cu modificarea denumirii ori a componenței lui, etapele procedurii de reînregistrare a produsului farmaceutic de uz veterinar sunt identice cu etapele statuate în procedura de înregistrare a acestui produs, agenția decide asupra suspendării temporare a certificatului de înregistrare a produsului farmaceutic de uz veterinar, cu radierea lui din Nomenclatorul de stat al produselor farmaceutice de uz veterinar, în cazul în care producătorul a schimbat oricare dintre datele cuprinse în documentația administrativă normativă tehnică depusă pentru înregistrarea acestuia fără notificarea Centrului Republican de Diagnostic Veterinar, suspendarea certificatului de înregistrare a produsului farmaceutic de uz veterinar încetează când titularul certificatului de înregistrare înlătură circumstanțele ce au servit drept temei pentru suspendare, prin acceptarea de către Comisia Medicamentelor Veterinare a modificărilor de date cuprinse în documentația administrativă normativă tehnică depusă pentru înregistrare ce au servit drept temei pentru suspendare, ...înregistrarea produselor farmaceutice de uz veterinar se efectuează de către Agenție în baza deciziei Comisiei Medicamentelor Veterinare, ... în baza deciziei Comisiei Medicamentelor Veterinare, directorul Agenției emite un ordin cu privire la înregistrarea produsului farmaceutic de uz veterinar în Nomenclatorul de stat al produselor farmaceutice de uz veterinar și solicitantului i se eliberează certificatul de înregistrare, ce conține datele de identificare ale produsului în cauză.”, fără decizia Comisiei Medicamentelor Veterinare și ordinului directorului general a ANSA, au schimbat rezumatul, prospectul (instrucțiunea de utilizare) și eticheta produsului, unde au fost introduse informații false, că vaccinul antirabic oral este pentru speciile

animale carnivore sălbatice (vulpi, bursuci, lupi, câine enot, dihori, jderi și alte animale), posibilitatea administrării până la +25°C, valabilitatea minimă 11 luni, care era contrară cu informația din documentele în baza cărora a fost emis certificatul de înregistrare a produsului farmaceutic de uz veterinar cu seria CIFV nr. 001273 din 16.02.2016, fapt prin care a favorizat câștigarea de S.R.L. „Decebal - Impex” a licitației publice nr. 17/03139 din 10.10.2017, privind achiziția vaccinului antirabic oral pentru animalele carnivore din fauna sălbatică, fiind cauzat un prejudiciu bugetului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în sumă de 1 465 200 MDL, ce constituie urmări grave.

Fapta constatată de prima instanță și reținută în sarcina lui Gangal Nicolae a fost calificată în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu pe semnele *săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, soldate cu urmări grave.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către avocații Gavriiliuc Ion și Nicoară Vasile în numele inculpaților Todorașco Victor și Alexa Gheorghe, persoane care se consideră prejudiciate, prin care au solicitat repunerea în termen a cererilor de apel, admiterea lor cu casarea încheierii din 28 februarie 2018 de disjungere a cauzei penale de învinuirea lui Gangal Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute de alin. (3) art. 328 Cod penal din cauza penală de învinuirea lui Todorașco Victor în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5), art. 328 alin.(3) Cod penal și Alexa Gheorghe învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 361 alin. (2) Cod penal, casarea sentinței din 14 martie 2018 privind condamnarea lui Gangal Nicolae în baza art. 328 alin. (3) Cod penal, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond.

În susținerea apelurilor avocații au invocat că Todorașco Victor și Alexa Gheorghe nu au participat la examinarea cauzei penale în privința lui Gangal Nicolae, ultimii fiind lipsiți de dreptul la apărare împotriva acuzațiilor lui Gangal Nicolae în dosarul penal disjuns.

De asemenea, Todorașco Victor și Alexa Gheorghe nu au fost informați despre data pronunțării sentinței adoptată pe caz.

La 14.05.2018, apărarea inculpaților Alexa Gheorghe și Todorașco Victor, a formulat o cerere în adresa instanței de judecată, solicitând să-i fie comunicat dacă a fost adoptată o sentință în dosarul penal privind învinuirea lui Gangal Nicolae. Concomitent, apărătorii au solicitat să le fie eliberată o copie a sentinței în privința inculpatului Gangal Nicolae, în cazul în care a fost emis un asemenea act judecătoresc. Până în prezent, instanța de judecată nu a furnizat careva informații, și nici copia sentinței nu a fost expediată.

Apelanții au indicat că atât în rechizitoriu cât și în sentința contestată se operează cu aceleași circumstanțe de fapt care au fost puse la baza acuzațiilor penale

a celor trei persoane acuzate prin actul de sesizare a instanței de judecată. Respectiv, se poate considera că orice fapte stabilite în sentința contestată ar putea fi direct relevante pentru cauza penală în privința celorlalți doi inculpați. În aceste circumstanțe nu au fost puse în aplicare garanții care să asigure că etapele și deciziile adoptate în privința lui Gangal Nicolae să nu submineze echitatea procedurilor ulterioare împotriva lui Todorașco Victor și Alexa Gheorghe. Acest lucru era cu atât mai important, având în vedere că celor alte două persoane le-a fost îngădit dreptul să participe în cadrul procedurii disjuncte, deoarece nu li s-a acordat nici un statut procesual.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2019, s-au respins apelurile declarate ca fiind depuse peste termen.

4.1. Colegiul a remarcat că Alexa Gheorghe și Todorașco Victor au statut de inculpați în altă cauză penală, dosar penal disjunct de prezenta cauză, unde ei se consideră persoane prejudiciate prin sentința atacată.

Efectuând interpretarea prevederilor art. 340 Cod de procedură penală conjugate la cele din art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, prin prisma explicațiilor oferite în Recomandarea nr. 37 din 22 aprilie 2013 „Cu privire la pronunțarea hotărârilor judecătorești în procesul penal”, Colegiul a reținut că pentru părțile care nu s-au prezentat la pronunțare, se consideră că au luat cunoștință de conținutul hotărârii la data pronunțării, astfel de la această dată începe a curge termenul de exercitare a căii de atac.

Instanța de apel a reținut că în speță, dreptul de a ataca sentința cu apel decurge din data pronunțării, 14 martie 2018, astfel termenul limită de declarare a apelului împotriva sentinței fiind 29 martie 2018. După cum este indicat în conținutul apelurilor, aceste acte procesuale au fost înaintate la 28 mai 2018, adică după aproximativ două luni de la data expirării termenului prevăzut de lege.

Totodată s-a menționat că în conținutul apelurilor nu sunt oferite instanței explicații temeinice și convingătoare, precum și n-au fost prezentate probe, din care ar rezulta că întârzierea declarării apelurilor este motivată și, în așa mod, nu este demonstrată imposibilitatea de a declara apel în termenul prevăzut la art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală.

Motivul invocat în conținutul apelurilor, precum că cauza penală privindu-l pe Gangal Nicolae a fost disjunctă într-o procedură penală separată de cauza penală privindu-i pe Todorașco Victor, Alexa Gheorghe, și respectiv ultimii au fost în imposibilitate de a cunoaște despre data pronunțării sentinței, Colegiul l-a considerat nefondat.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 28 februarie 2018, inculpatul Gangal Nicolae, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, a înaintat instanței o cerere prin care a solicitat judecarea cauzei penale, în privința sa, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Această cerere a fost examinată în ședința de judecată cu participarea inculpaților Gangal Nicolae,

Todorașco Victor, Alexa Gheorghe și apărătorilor acestora, fiecare expunându-se, iar prin încheierea din 28 februarie 2018, cererea respectivă a fost admisă. Prin urmare, inculpații Todorașco Victor, Alexa Gheorghe, precum și avocații lor cunoșteau despre procesul penal privindu-l pe Gangal Nicolae.

În atare situație, instanța de apel a considerat că nu există temeii de a repune în termen apelurile nominalizate, de vreme ce Todorașco Victor și Alexa Gheorghe, persoane care se consideră ca persoane prejudiciate în prezenta cauză, precum și avocații lor, nu au făcut uz de dreptul lor de a se interesa despre data pronunțării sentinței în privința lui Gangal Nicolae, or potrivit legii, la pronunțarea sentinței nu este necesară citarea acestora, precum și nu este prevăzută înmânarea copiei de pe sentința emisă în privința lui Gangal Nicolae.

Odată ce, potrivit legii, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței, și respectiv curge de la această dată, precum și se constată că întârzierea termenului de declarare a apelurilor nu este determinată de motive întemeiate, rezultă că apelurile sunt declarate tardiv, adică sunt depuse peste termen.

În consecință, Colegiul a considerat că ambele apeluri necesită a fi respinse, ca fiind depuse peste termenul legal, în caz contrar, există riscul de a deschide calea de atac - apelul, în orice timp, cu depășirea termenului legal, la discreția și voința subiectivă a lui Todorașco Victor și a lui Alexa Gheorghe, ceea ce este inadmisibil.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar declară avocatul Gavriiliuc Ion în numele inculpatului Todorașco Victor, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită a casa total decizia instanței de apel în cauza penală privindu-l pe Gangal Nicolae și a dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceiași instanță în alt complet de judecată.

În motivarea recursului se indică că instanța de apel nu a dat o apreciere ilegalității examinării cauzei lui Gangal Nicolae fără prezența inculpaților Todorașco Victor și Alexa Gheorghe, instanța făcând referință doar la legislația națională despre lipsa necesității înmânării acestora a copiei sentinței în privința lui Gangal Nicolae, nu s-a expus asupra imposibilității primirii de către apelanți a copiei sentinței ocolind tacit faptul neglijării de către instanța de fond a adresărilor apărării de a primi copia sentinței specificate. Astfel, se constată că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel.

Apărarea nu neagă că cunoștea despre dosarul lui Gangal Nicolae, însă accentuează că cunoștea și s-a opus actului judecătoresc de disjungere, în cererile de apel fiind evidențiat faptul că inculpații și apărarea nu au fost informați despre data pronunțării și sentința adoptată.

Instanța de apel nu a analizat această situație faptică, or omisiunea termenului de declarare a apelului nu a fost din neglijența/incompetența inculpaților sau apărării acestora, în realitate instanța de fond a neglijat cerințele apărării de a fi informați despre data pronunțării și sentința adoptată, astfel hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

5.1. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință prin care solicită inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat indicând că avocatul Gavrițiu Ion nemotivat nu și-a exercitat dreptul de atac în termen a sentinței instanței de fond cu apel, și deci nu s-au constatat careva circumstanțe plauzibile, care ar da temei pentru contestarea deciziei instanței de apel cu recurs ordinar.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.*

Colegiul menționează că conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, *temeiurile pentru recurs menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.*

Lecturând textul recursului, Colegiul constată că motivele acestuia au fost invocate și în apelurile declarate, care însă au fost respinse din motiv că s-au depus peste termen.

Conform prevederilor art. 415 alin. (1) lit. a) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, respinge apelul în cazul în care acesta a fost depus peste termen.

Conform art. 402 Cod de procedură penală termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale sau de la data înmânării copiei de pe sentința redactată, dacă legea nu dispune altfel.

După cum s-a menționat, instanța de apel a respins apelul avocatului Gavrițiu Ion declarat în numele inculpatului Todorașco Victor în cauza penală de învinuirea lui Gangal Nicolae, din motiv că s-a depus peste termen.

Un apel declarat peste termen nu poate fi considerat un apel nedeclarat, astfel încât părții care nu a utilizat apelul în termenul prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală, nu i se poate îngădi dreptul de a declara recurs împotriva deciziei instanței de apel cu privire la soluția de respingere a apelului ca fiind declarat peste termen și instanța de recurs este obligată să verifice dacă instanța de apel a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În speță, Colegiul consideră că concluzia adoptată de instanța de apel este fondată și întemeiată, în acest sens indicând următoarele.

În Judecătoria Chişinău, sediul Centru a parvenit cauza penală după învinuirea lui Alexa Gheorghe în baza art. 190 alin. (5), 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, Todoraşco Victor în baza art. 42, 190 alin. (5), 328 alin. (3) lit. d) Cod penal şi Gangal Nicolae în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal.

Prin încheierea din 28 februarie 2018, a fost admisă cererea lui Gangal Nicolae privind examinarea cauzei în privinţa sa în baza probelor administrate de organul de urmărire penală, iar cauza penală în privinţa acestuia a fost disjunsă în procedură penală separată de cauza penală privindu-i pe Todoraşco Victor şi Alexa Gheorghe.

Sentinţa instanţei de fond prin care Gangal Nicolae a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, a fost pronunţată la 14 martie 2018, iar apelurile au fost depuse de către avocaţii Gavriliuc Ion şi Nicoară Vasile abia la 28 mai 2018.

În atare situaţie, instanţa de apel corect a considerat că nu există temei de a repune în termen apelurile nominalizate, deoarece judecarea cauzei penale în privinţa lui Gangal Nicolae, a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, fiind respectate toate rigorile prevăzute de această procedură, iar potrivit legii la pronunţarea sentinţei în privinţa acestuia, instanţa de judecată nu era obligată a-i cita pe Todoraşco Victor, Alexa Gheorghe şi avocaţii acestora, precum şi a înmâna copia de pe sentinţa respectivă. Astfel, se constată că atât Todoraşco Victor şi Alexa Gheorghe, cât şi avocaţii acestora nu au făcut uz de dreptul lor de a se interesa despre data pronunţării sentinţei în privinţa lui Gangal Nicolae.

Odată ce, potrivit legii, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunţării sentinţei, şi respectiv curge de la această dată, precum şi se constată că întârzierea termenului de declarare a apelurilor nu este determinată de motive întemeiate, rezultă că apelurile sunt declarate tardiv, adică sunt depuse peste termen.

Astfel, pentru Todoraşco Victor şi Alexa Gheorghe, care nu s-au prezentat la pronunţarea sentinţei, termenul de 15 zile de declarare a apelului s-a început din data pronunţării acesteia, adică 14 martie 2018.

Potrivit art. 403 Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanţa de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Conform art. 404 Cod de procedură penală, apelul peste termen poate fi declarat de către participantul la proces care a lipsit atât la judecarea cât şi la pronunţarea sentinţei şi nu a fost informat despre adoptarea sentinţei, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Colegiul penal menţionează că, repunerea în termen este o prerogativă a instanţei de apel, care urmează să se pronunţe cu motivaţia respectivă în textul deciziei, or în cazul dat concluzia adoptată de instanţa de apel este legală şi întemeiată, deoarece apelurile s-au depus peste termen.

Concomitent, Colegiul menționează că soluția de respingere a apelului ca depus peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal, or, în cazul în care apelul este tardiv, judecata nu mai are loc, deoarece instanța de apel nu a fost sesizată în conformitate cu legislația în vigoare.

Reieșind din cele menționate, Colegiul concluzionează că avocatul Gavriiliuc Ion nu a folosit calea de atac apelul pentru a contesta hotărârea primei instanțe, iar instanța de apel nu s-a expus asupra circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și asupra legalității sentinței, prin urmare nu există temei nici pentru instanța de recurs de a se expune asupra motivelor indicate de către acesta în recursul său și se impune soluția respingerii pe acest temei a recursului declarat, cu menținerea deciziei instanței de apel drept legală și întemeiată.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Gavriiliuc Ion în numele inculpatului Todorașco Victor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2019, în cauza penală în privința lui Gangal Nicolae, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 17 iulie 2019.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun